AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO SLOV. KAT. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 93. CHICAGO, ILL., ČETRTEK 12. JUNIJA — THURSDAY JUNE, 12, 1924. LETNIK XXXIII.

Katoliški shod v New Yorku.

(Poroča Rev. P. Benigen.)
(Nadaljevanje.

Ko predstavi Mr. Jakopič Rev. Johna Nageleisen, nemškega župnika cerkve sv. Nikolaja z druge ceste, ki je tako ljubeznjivo sprejel Slovence v svojo cerkev, kjer so imeli celih osem let svojo službo božjo in v njegovo župnijsko šolo še vedno večina Slovencev pošilja svoje otročiče, je nastalo gromovito ploskanje in odobravanje, da ni hotelo prenehati. Gospod župnik se je vsem lepo zahvalil za to priznanje; nakar je povedal predstavitelú, da odidejo zastopniki ter povabi navzoče, da vstanejo s sedežev, godba pa zaigra. Newyorški župnik in predstavitelj sprejmeta zastopnike v avtomobile. Ko se povrneta, naprosi predstavitelj newyorškega župnika, da on kot predsednik shoda otvori prvi slovenski katoliški shod in pozdravi udeležence. G. župnik navdušeno pozdravljen otvori prvi slovenski katoliški shod in pozdravi navzoče tako-le:

Kdo izmed nas se ne veseli danes iz srca? Danes je v resnici dan, ki ga je Gospod naredil. To je **naš slovenski dan.** Prvi slovenski katoliški shod v New Yorku, v največjem mestu sveta je v prvi vrsti delo božje, znamenje njegove očetovske skrbi in ljubezni za nas, za naš pravi blagor. Pri tej izvanredni slovesnosti, h kateri ste se dragi rojaki zbrali v tako obilnem številu in pri kateri ste Slovenke tako mnoge nastopile v narodni noši, smo pokazali drugim narodom v New Yorku, tudi mi Slovenci smo tu. Pri tej narodni manifestaciji hočete pa tudi po govorih, ki jih boste slišali poživiti svojo vero in vneti svojo ljubezen do Boga in bližnjega. Vsi hočemo biti in ostati zavedni Slovenci, ljubiti svoj mili materini jezik in svojo domovino, kjer nam je tekla zibelka; obenem pa hočemo biti in ostati do svojega zadnjega dihljaja zavedni in verni katoličani ter delati za svojo pravo in večno domovino. In v ta namen pozdravljam Vas vse iz srca, želeč, da bi naš današnji shod obrodil obilo sadu in proseč Boga, da obilno blagoslovi naš prvi slovenski katoliški shod.

Mr. Jakopič se zahvali z željo, da bi današnji shod res utrdil v naših srcih najprej našo sveto vero, da bi vsi kot dobri katoličani živeli tudi tu v Ameriki, pa tudi tukaj vselej zvesti ostali svoji mili domovini.

Ker je moral Rev. Anzelm Murn, slovaški župnik v Cliftonu, N. J. kmalu oditi domov; zato je on prišel na vrsto kot govornik in za njim Rev. M. J. Golob, slovenski župnik v Bridgeportu, Conn. Imel je govoriti o socijalnem vprašanju, pa to, je rekel prepustim drugim. Doma imam danes zvečer igro, zato moram čimpreje oditi in se ne morem spuščati v podrobnosti mojega govora. Še nikoli pa nisem bil tako vesel na odru kot danes, ko vidim pred seboj ne samo toliko Slovenk; ampak tudi toliko naših mo- ških. Ni torej res, kar je nekdo enkrat omenil, da so Slovenke v New Yorku same vdove. Msgr. Lavelle je povabil Slovenke, ki ste v narodni noši, na procesijo sv. R. T. v škofijsko cerkev; jaz vas pa povabim za prihodnjo nedeljo k slovesnemu blagoslovljenju naše nove župnijske cerkve sv. Cirila in Metoda. Obljubile so in bodo šle. Stavil je še naslednji predlog:

K. S. K. Jednota je dovolj močna in razširjena po Združenih državah, ona naj bi vzdrževala enega duhovnika, ki bi ne bil samo agitator za Jednoto, ampak naj bi obiskoval naše ljudi po naselbinah, kjer nimajo svojega dušnega pastirja in so v verskem oziru čisto zapuščeni ter v nevarnosti, da izgube sv. vero. Ta duhovnik naj bi imel na skrbi zlasti naše male naselbine, ki so brez duhovna. Ta predlog so navdušeno odobravali udeleženci. Z Rev. Murnom sta prišla na naš shod tudi dva zastopnika iz njegove župnije namreč Mr. Frank Frankovič in Mr. John Čejkal. Občinstvo ju pozdravi in g predstavitelj se zahvali govorniku, nakar vsi trije odidejo.

Predstavitelj prebere došle pozdrave in sicer:

1. Iz Collinwooda, O. Mr. A. J. Žužek predsednik kat. shoda.

Dragi zborovalci! — V imenu kat. Slovencev, ki danes zborujemo v collinwoodskem delu Clevelanda Vas srčno pozdravljam in želi mmnogo vspeha.

Zavedajte se in bodite prepričani, da pavovo perje ni naredilo srako pava, tako tudi toliko hvalisana naprednost naših verskih nasprotnikov, jih ne naredi napredne. Bodite možje dejanj in ne puhlih fraz. Prisezite danes, da ne boste dopustili, da se tepta resnica in blatijo svetinje naše vere.

A. J. Žužek, preds. shoda

2. Častita duhovščina — cenjena kat. društva in vse občinstvo! — Društvo sv. Vida štev. 25 K. S. K. Jednote Vas pozdravlja na shodu zbrane, Vam želeč obilnega vspeha in božjega blagoslova.

Anton Strniša predsednik,
Anthony Fortuna, tajnik.

3. Visoko spoštovana duhovščina, slavna društva in cenjeni zborovalci! — Sprejmite v imenu društva Marije Magdalene štev. 162, K. S. K. K. J. iz Clevelanda naše čestitke. Vašemu zborovanju obilo vspeha za boljšo katoliško probujo!

Mrs. Helena Mally, preds.
Miss Josephina Menart taj.

4. Društvo Presv. Srca Jezusovega štev. 172 K. S. K. J. iskreno pozdravlja zavedne katoliške Slovence in Slovenke, zlasti članstvo K. S. K. J. v New Yorku in okolici zbrane na katoliškem shodu v New Yorku, ter jim želi obilo vspeha in blagoslova božjega. Živeli! V duhu smo z Vami ter Vas iskreno pozdravljamo! Za dr. Presv. Srca Jezusovega 172. K. S. K. J.

Josip Grdina, tajnik.

(Dalje sledi.)

RAZNE VESTI.

— **Hilo, T. H.** — Profesor T. A. Jagar, vulkanologist, je izjavil, da imamo za pričakovati zopet veliko eksplozijo v ognjeniku Kilauea. To trditev utemeljuje nato, da se čujejo iz votline šumeči glasovi, in da prihaja iz razpoke modri plin. Razpoke so se zelo povečale in potresi se pojavljajo eden za drugim.

— **Cleveland.** — Stavka poulične železnice v Clevelandu za časa republikanske konvencije, je odstranjena. Tako so dali v naznanje vodje unije.

— **Cleveland.** — Senator Richard Ernest iz Kentucky je bil izvoljen za predsednika clevelandske konvencije, kar daje v naznanje M. Butler vodja Coolidgeove kampanje.

— **Berolin.** — Reichstag je dal Marksovi vladi zaupnico, ker odobruje sprejem Daesovega načrta.

— **Bluefield.** — Osem oseb je našlo smrt, štiri pa ranjene, več hiš je pa voda odnesla v Mercer in McDowell okraju, posledica velike povodnji, katero je povzročilo, ko se je nad okolico vtrgal oblak.

— **Indianapolis, Ind.** — Ena oseba mrtva in čez en milijon dolarjev škode je povzročila huda nevihta, ki je divjala severo-zapadno nad državo Indiana. Hiše so brez streh, živina pokončana in sadna drevesa so uničena.

— **Chicago.** — Štiri osebe so zgorele, več je pa bilo ranjenih, ko je eksplodirala nafta v oddelku za emajliranje v Fordovi tovarni na 127-ti cesti in Torrence ave v Chicagi.

— **South Bend, Ind.** — International Limited vlak, ki je vozil proti Chicagi je skočil iz tira. Stroj je padel 20 čevljev globoko, da pa niso še drugi vozovi za strojem popadali, je za pripisati slučaju, ker se je stroj otrgal od ostalih vozov, kjer se je nahajalo 400 potnikov. Strojnik in kurjač sta bila močno poškodovana.

— **Charleston, W. Va.** — S. B. Avis bivši kongresnik iz West Virginije in R. G. Altizar, podpredsednik od United Fuel Gas kompanije, oba iz Carlestona sta bila na mestu mrtva, ko je strela udarila v neko hišo, v kateri sta vedrila ob nevihti.

— **Washington.** — V roke so prišle kopije naši oblasti, po katerih se vidi, da je Japonska vlada izdala ukaz masakra na Korejce. Imajo tudi dokaze, da se je ta ukaz tudi v resnici izvršil, tako, da je bilo skupno že 3,655 Korejcev usmrtenih.

— **Petrograd, Rusija.** — Velika nevihta je povzročila, da je jezero Ladoga prestopilo bregove. Poplava je napravila ogromno škodo, veliko živine je poginilo in na tisoče ljudi je brez strehe.

— **Chicago.** — Poštni klerki so na svoji seji ostro protestirali proti Coolidgeovem postopanju, ker je vetiral njih pravično zahtevo. Rezolucija je bila sprejeta z glasnim odobravanjem in je bila oddana amerikanski federaciji poštnih klerkov, z nalogo, da se predloži članom kongresa.

—o—

☞ **ŠIRITE LIST EDINOST**

JAPONSKO OGORČENJE VEDNO HUJŠE.

Newyorški detektivi aretirali Japonca z načrtom za bombni atentat.

—o—

Tokio. — Množica razburjenih Japoncev se je zbrala krog avtomobila ,kateri je bil last našega poslanika, ter zagrozili šoferju, da mora takoj zapustiti to službo, sicer se mu bo godilo slabo. — Novi ministrski predsednik na Japonskem je sedaj prevzel mesto, katerega ime je Viscount Kato in je v veliki časti med tistimi, ki pravijo, da je čast Japonske od strani Amerikancev teptana. Prejšni ministrski predsednik jim ni bil po volji, ker je, kakor pravijo mirno prenašal sramotenje japonskega ljudstva. — V New Yorku je bil aretiran neki Japonec star 37 let, ker so našli pri njem načrt, po kateremu sodijo, da je bil pripravljen za bombni napad. — Angleški list "The Morning Star," pravi, da je to ena najbolj nevarnih težkoč, ker se gre Japoncem za boj za obstanek, in če se ne bo to pametnim potom rešilo, — je krvoprelitje neizogibno.

—o—

Kaj pravi vremenski mož.

Profesor Henrry J. Cox, sedi v svoji vremenski hišici visoko nad zveznim poslopjem v Chicagi ter čaka, da bi nas razveselil z dobrim poročilom. Žal do sedaj poroča le še o hladnem vremenu. Pravi, da bo mesec junij še muhast.

Maj 1923. je bil ravno tako mrzel, kakor pa letošnji; pač pa je bil junij zelo gorak. — Madeži na solncu so po mnenju prof. Coxa glavni vzrok, da nas tako slabo ogreva. Neki astronom je rekel, da je solnce preklano, kar pa prof. Cox ne verjame, pač pa pravi, da so nenavadno velike pege po sredini solnca, kar je ta astronom videl za razpoko, tako, da najbrže ne bo še tako kmalo solnce padlo narazen. Well naj bo že kakor hoče — eno je gotovo, namreč, da to vreme ni prav po volji za lastnike Ice cream parlarjev, za prirejalce piknikov — in pa za prodajalce slamnikov.

—o—

Umrl je bogat pečlar.

Terre Haute, Ind. — Gilbert Spears, star farmarski pečlar je umrl in v svoji oporoki zapustil $100.000, katere naj se razdeli med osebo ki mu je stregla, razne zavode in cerkve; pozabil pa ni na svoje konje, za katere ukazuje v svoji oporoki, da se jih mora zastrupiti, ker pravi kaj hočejo delati, ko bi tako pogrešali svojega gospodarja. Nadalje prosi, da se more skrbeti za tiče, katere je on hranil in so vajeni, da pridejo na gotov prostor po hrano. — Pozabil pa tudi ni na drevesno udobljino kamor hodi vsako zimo veverica po hrano, ki jo je umrli pečlar tam nastavljal.

—o—

— **Berolin.** — Pivarniški delavci v Berolinu stavkajo. Lastniki pipovaren pravijo, da so 5,000.000 dolarjev na škodi. — Izračunali so, da se v Berolinu spije vsako uro štiri vagone piva.

Iz Jugoslavije.

SAMOUMOR GARDNEGA OFICIRJA. — TRAGIČNA SMRT SODNIKA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Ker ga niso premestili izvršil samoumor.

Borislav Arsenovič, poročnik kraljeve garde, se je pred kratkim v stanovanju svojih roditeljev v Somboru ustrelil. Že pred meseci je Arsenovič vložil pri vojnemu ministrstvu prošnjo, da se ga premesti k 7. pešpolku v Sombor, češ da ne more živeti v Beogradu in želi priti v svoj rojstni kraj. Ker je bila prošnja odklonjena, je izvršil samoumor. Kakor se javlja iz Sombora, je bil Arsenovič strastno zaljubljen v neko tukajšno mladenko, vsled česar je prosil za premeščenje.

—o—

Samoumor sodnika.

V Banjaluki je pred kratkim na tragičen način končal svoje življenje Dimitrije Popovič, sodnik pri tamkajšnem okrožnem sodišču. Okoli devetih zvečer so ribiči opazili, da sredi močno narasle reke Vrbas, ki teče skozi mesto, plava neka moška oseba, ki s pojemajočim glasom kliče na pomoč. Ker v bližini ni bilo nobenega čolna, se nikdo ni upal v deročo vodo in tako je voda odnesla dalje svojo žrtev. Popovič je izvršil samoumor vsled nevrastenije.

—o—

Potres.

Potres na Sušaku so pred kratkem čutili in sicer en zelo močan sunek, pet minut potemu pa zopet en lahnejši.

—o—

Od doma je pobegnil.

Pekovskemu mojstru Jožefu Pretnarju v Sp. Šiški je pobegnil 17 letni vajenec Ivan Veber. Svojega mojstra je oškodoval za 500 dinarjev.

—o—

Smrtna kosa.

Umrl je 20. maja hišni posestnik v Mariboru vpokojeni strojni mojster Albert Sobotka, star 68 let. 21. maja je pa umrl Franc Lesjak, trgovski potnik v Mariboru.

—o—

Ukradena konjska oprema.

Približno 25 let stari mož je v Orehovi vasi ponujal konjsko opremo na prodaj Ko je zagledal prihajajočega stražnika, je pustil opremo in zbežal. Ker se domneva, da je oprema ukradena, se išče njen lastnik.

—o—

Kopanje v Savinji.

S kopanjem v Savinji v minulih vročih dneh so nekateri že pričeli.

—o—

Prvi slovenski župan v Celju.

Tri leta je poteklo 19. maja, odkar je bil v Celju izvoljen prvi slovenski župan.

—o—

Pijani nasilnež.

Taka sirovina spada v hlev. — Pri Sv. Marjeti podružni cerkvi župnije St. Janž na Dravskem polju so blagoslavljali nove zvonove. Že pred poldne in pred blagoslovitvijo se je neka surovina do pobesnelosti nakresal alkohola. V popolnem pijanem stanju je zagrabil sekiro, divjal z njo po vasi in iskal priliko, da bi koga pobil na smrt. Ta predpoldanska surovost je pa presegala meje treznih Marjetčanov. Zbralo se je nekaj mož, zagrabili so nasilneža, ga podrli na tla in na to z njim v najbližji svinjski hlev, kjer se je vical celi dan. Marjetčani so pa lepo mirno praznovali blagoslovitev novih zvonov.

—o—

Truplo tašče vkradli tatovi.

V okolici mažarskega Arada vzhodno od Subotice je neki kmet klal svinje. Pri tej priliki je bila domača slovesnost, h kateri so bili vabljeni tudi sosedni znanci. Ko se je po pojedini razvila zabava, se je pa zgodilo, da je v kuhinji umrla kmetova tašča. To je kmeta zelo prestrašilo, ne toliko smrt, nego to, da bo sedaj konec zabave. Sklenil je, nesrečo prikriti gostom, ki so se mirno veselili naprej, jedli svinjino s papriko, pili vino in plesali čardaš ob zvokih ciganske muzike. Kmet pa je sam skril mrtvo truplo, da bi ga nihče ne opazil, v veliki čeber za perilo ter pokril s plahto. Ko so gostje odšli, se je drugo jutro kmet spomnil na nesrečo ter šel da mrtvo taščo spodobno spravi na mrtvaški oder. Toda čebra ni bilo več. Po noči so neznani tatje vkradli čeber, misleč, da je v njem nasoljena svinjina. Dogodek je mož naznanil orožnikom, pa doslej še niso našli sledu ne o tatovih in ne o taščinem truplu.

—o—

Toča in strela.

Iz Hrasta pri Vinici se nam poroča: Kakor drugod je tudi pri nas strašila toča in strela. Strela je udarila v poslopje Franceta Karin, tako da je ogenj uničil hišo in gospodarska poslopja. Škoda je velika. Toče smo imeli toliko in tako debele, da jo je bilo videti še drugi dan.

—o—

Umrl je

vVremah na Krasu župnik g. Mirko Rodič, star 40 let. N. p. v miru.

(Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve se dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dobitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah se bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:

500	Din.	$ 6.70
1,000	Din.	$ 13.05
2,500	Din.	$ 32.50
5,000	Din.	$ 64.50
10,000	Din.	$128.00
100	Lir.	$ 5.10
200	Lir.	$ 9.85
500	Lir.	$ 23.75
1,000	Lir.	$ 46.25

Pri pošiljatvah nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja častokrat menja ,dostikrat docela nepričakovano, je absolutne nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljatve naročajo po cenah onega dne, ko mi sprejmeme denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljatve naslovite na—SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJSEK & CESARK

70—9th AVE., NEW YORK CITY.

EDINOST
AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914.

Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesdaj, Wednesday, Thursday and Friday.

— PUBLISHED BY: —

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	$4.00
"	For United States per half year	$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	$2.50

Entered as second clas matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1870

Kaj je človek brez vere?

Kaj je človek brez vere pokazuje dovolj jasno slučaj umora, ko sta dva sina milijonarjev umorila 14-letnega fanta v Chicagi. Nathan Leopold Jr. se je izdajal za ateista. Tudi pri izpraševanju je rekel, da človek nima duše in da posmrtnega življenja ni. Tako je rekel seveda Nathan Leopold Jr. Tako trdijo večkrat tudi naši lawndalski "naprednjaki" po listih, kot so Gl. Svobode, Prosveta in Proletarec.

O bivanju duše v človeku in posmrtnem življenju ne bomo razmotrivali to pot, o tem je že poučen vsak, ki je pravi resnici dostopen, in kateremu niso še taki listi ala Gl. Sv., Prosv. in Prol. mrene če zoči potegnili. Pač pa poglejmo, kaj je človek brez vere?

Bog je ustvaril človeka po svoji podobi. Dal mu je prosto voljo in s tem popolno svobodo. Zraven mu je dal razum, da s tem lahko sodi in razločuje dobro od slabega. Bog je ustvaril tudi živali. Toda ni jim dal razuma in so vsled tega brez pameti. Divje zveri žive vedno eno in isto življenje, kar pri ljudeh ni opaziti tega. Človek se je obdelal. Velikanska razlika je namreč med življenjem prvega človeka in današnjim. In kako je mogoče za človeka, da je toliko napredoval med tem, ko živali niso še prav nič spremenile svojega življenja? Ni potreba učenjakov, da bi nato odgovarjali, navadni zdravi razum mora povedati vsakemu, da zato, ker ima človek razum in pamet, kar živali nimajo.

Od začetka naprej uči Bog ljudi medsebojne ljubezni. Deset božjih zapovedi, so nauki medsebojne ljubezni.

Ljudje, ki zavržejo vero v Boga zavržejo hkratu tudi nauk medsebojne ljubezni. Človek, ki ne veruje, da ima človek neumrjočo dušo tudi ne veruje v posmrtno življenje, je prepričan, da se mu ni bati posmrtnih kazni za dejanja v življenju. Tak človek se ne čuti odgovornega za nobeno dejanje in je v ravnanju podoben navadni živali. Takemu človeku je toliko ubiti svojega bližnjega, kakor muho. Revnemu brezvercu dela strah svetna kazen. Miljonarjem, da denar vse odkupi ne dela strahu niti svetna kazen. V dokaz umor 14-letnega fanta, katerega sta umorila Nathan Leopold Jr. in Richard Loeb, kakor sama izjavljata zgolj "to get fun out of it." To sta storila v takem duhu in razpoloženju, kakor sita mačka, ko miša zadavi, potem se pa z njim igra in naposled ga pusti.

Ali bi te dva eden star 19 in drugi 18 let mogla kaj takega storiti, ako bi imela živo vero in bi se bala posmrtne večne kazni ?Nikdar ne. Leopold sam brezverec je zapeljal na brezver. pot še Loeba. Zgubila sta čut odgovornosti za svoja dejanja in s tem sta postala nevarna človeški družbi. Podobna sta krvoločni zveri. Ta slika dovolj jasno pokazuje, da človek brez vere je nezanesljiv napram svojemu bližnjemu in še več celo bolj mu je nevaren kot krvoločna zver. Človek brez vere ne čuti odgovornosti za nobeno dejanje in zato je nevaren. Mlada morilca v Chicagi bi morila naprej, kakor krvoločna zver, ako bi ji ne bila dobila roka pravice pri zadnjem umoru.

Za ta in številne druge enake slučaje so odgovorni tisti, ki širijo in delajo za brezverstvo. Kajti s tem ustvarjajo človeka nevarnega družbi, ustvarijo krvoločno žival z razumom, in ravno radi tega je še veliko bolj nevarna kot navadna zver brez pameti. Tak je torej človek brez vere.

Chisholm, Minn.

Kakor sem že zadnjič na kratko poročal, bosta društva "Friderik Baraga" štev. 93 K. S. K. J. in dr. sv. Ane št. 156 K. S. K. J. obhajala 30-letnico K. S. K. Jednote in sicer se bodeta oba društva korporativno udeležila sv. maše ob pol 9. uri v nedeljo 15. junija, kjer bodo tudi vsi člani in članice skupno prejeli sv. obhajilo, ravno tako tudi člani mladinskega oddelka.

Opoldne bodo priredile članice društva sv. Ane skupno kosilo v Mahnetovi dvorani. Popoldne ob dveh pa se bode vršil katoliški shod v Washington school dvorani. Kjer bode več govorov. Vsi Slovenci so vabljeni, da se udeleže kar v največjem številu tega shoda. Ravnotako Slovenci iz bližnjih naselbin. Ta dan bode prilika, da se snidemo skupaj in se spoznamo saj ravno Slovenci dasi tako mali po številu smo najbolj razcepljeni. Pridimo skupaj, da se zopet združimo in skupno delujemo za koristi celokupnega naroda. Torej na svidenje na našem katoliškem shodu v nedeljo 15. junija popoldne.

Za odbor

John Sterle.

—o—

Bridgeport, O.

Zopet sem se namenila poročati par vrstic v naš priljubljeni list "Edinost." — Krasni mesec majnik se je poslovil od nas. V naši cerkvi sv. Antona smo imeli v nedeljo 25. maja procesijo, nad vse krasen in ganljiv je bil prizor, ko so deklice kronale Marijo. Vzbudil je v nam lep spomin na naše mlade leta, ko smo tudi mi, kot otroci kinčali Marijin oltar. Vsaki dan smo prinesli svežih cvetlic, posebno pa meseca maja. Na praznik kinčanja grobov je imelo moško dr. sv. Barbare v cerkvi na našem pokopališču sv. Antona v Linwood sv. mašo za vse umrle in žive člane, katero je daroval domači gospod župnik Rev. George Gressel. Po sv. maši se je vršila procesija po pokopališču, kjer so bile molitve za mrtve. Sv. maše se je udeležilo tudi večje število članic dr. sv. Ane. Po procesiji so člani dr. sv. Barbare z dr. zastavami obiskali vse grobove umrlih sobratov, me članice smo pa tudi pokleknile ob grobu naše sosestre Ivane Šterk, ker nam ni znano za grobove vseh umrlih sester, smo kar pri omenjenemu grobu opravile molitev za vse umrle sosestre. — Dasi je skozi celi mesec vsaki dan deževalo, smo imeli ta dan zelo lepo vreme.

Že se nahajamo v toplem mesecu juniju, toda letos še ni tiste gorkote, kakor bi v temu času že morala biti.

V Wheeling Creek, L. C. D. Co. so dne 23. maja premogarji zastavkali, radi tega, ker je kompanija odpustila štiri stare delavce, dobil pa je delo neki novi delavec, kateri ni še nikoli tukaj delal. Našim ubogim delavcem je dala kompanija počitnice, med tem, ko drugod prav pridno delajo.

V nedeljo dne 1. junija smo pa obhajali rojstni dan mojega soproga, zbralo se nas je 18 po številu in smo se prav dobro zabavali.

(Opomba uredništva: K rojstnemu dnevu Vašega soproga, mu želi naše uredništvo, da bi mu ljubi Bog dal zdravje, da bi jih še veliko praznoval v zadovoljstvu in veselju!)

K koncu dopisa prav lepo pozdravljam vse čitatelje lista Edinosti!

Angela Berus.

—o—

Pittsburg, Pa.

Proti koncu maja sem obiskal naše rojake v Pittsburgu, Pa. Gospod župnik Rev. Škur me je priporočil pri obeh sv. mašah, kjer je tudi prebral iz glasila K. S. K. J. kako bogokletno piše Glas Svobode, ki po pravici zasluži ime: Glas hudobe. Slišali ste rojaki, zatoraj ali sliši tak list v katoliško hišo? Ven z njim, bojte se ga kakor strupa, da Vam ne okuži hišo. Hvala častitemu gospodu župniku za krasne besede, kakor tudi za stanovanje in hrano. Bog Vam plačaj! Drugo hvalo sem pa dolžan našemu vrlemu katoliškemu možu Mr. John Golobiču za pomoč pri agitiranju za liste, ker sva zopet dosegla lepi vspeh, posebno Edinost se je pomnožila za lepo število naročnikov. Bog povrni Mr. Golobiču, kakor tudi gospodinji za postrežbo. Delavske razmere so bolj sredne. Po nekod se še dela po celi teden, večino pa po tri ali štiri dni na teden, upanje pa je, da se bo čez poletje dobro delalo. — Katoliška društva se pa lepo oživljajo in napredujejo, od kar je Mr. Grdina predsednik. Le tako naprej Mr. Grdina. — Še enkrat hvala lepa vsem dobrotnikom in Bog plačaj!

Leo Mladich, pot. zastopnik.

—o—

Ambridge, Pa.

Zahvaljujem se tem potom dobri družini Mr. in Mrs. Švegel za pomoč. Največ so mi pripomogli za nabirati oglase za koledar Ave Marije, ker skozi njih pomoč se je pridobilo lepo število. — Delavske razmere so tukaj še dosti dobre, dela se vsaki dan, zasluži se pa kakor ima kateri prostor. V cerkvenem oziru dobro napredujejo. Slovenci spadajo pod slovaško faro, ker jih je premalo, da bi imeli svojo. Slovaški župnik jih ljubi in jim da iste pravice, kakor jih imajo njegovi rojaki. Zahvalim se tudi Rev. Herkelnu za prijaznost in spodbudne besede, vsem skupaj pa kličem z Bogom in na svidenje!

Leo Mladich, pot. zastopnik.

—o—

ROJAKOM V ELKHART, IND. V NAZNANJE.

Tem potom naznanjamo rojakom v Elhart, Ind in okolici, da je naša zastopnica za tamošnji okraj **Mrs. Mary Oblak,** katera je pooblaščena pobirati naročnino za naše liste, obenem jo priporočamo tistim, ki nameravajo kupiti kakšno mašno ali povestno knjigo in rožne vence, da se pri njej zglasijo, kjer si lahko nabavijo slične stvari.

Upravništvo Amer. Slov. in Edinosti.

—o—

— Praviš, da si katoličan, in da ti je vera sveta; če je to res, potem priporočaj in širi katoliško časopisje, ki se za sv. vero bori.

Nova maša v Sheboygan, Wis.

NEDELJA DNE 15. JUNIJA VELIK DAN ZA SLOVENSKO NASELBINO V SHEBOYGANU. DRUGE ZANIMIVE VESTI IZ NASELBINE.

(Poroča Rev. J. Černe.)

—o—

Častiti gospod Ivan Juriček, rojen 23. junija 1898. v Stupniku pri Zagrebu bo daroval prvo sveto mašo v cerkvi sv. Cirila in Metoda prihodnjo nedeljo.

V Ameriko je prišel 15. oktobra 1910. v času, ko se je zidala naša cerkev. Ko je bila cerkev sezidana, je bil on eden prvih ministrantov. Že v mladosti je pokazal, kot ministrant veselje do duhovskega stanu. Marsikateri je že takrat prašal domačega župnika, kje je dobil takega ministranta, ki se je znal angelsko lepo obnašati pri službi božji. Tedaj je zahajal v katoliško šolo sv. Petra Klaverja. Svoje kolegijske ali gimnazijske študije je zvršil v Mt. Calvery, Wisconsin pri oo. kapucinih. Filozofijske in semeniške študije pa je dovršil v Kenrick Seminary v St. Louis, Mo .Njegova nova maša je velikega pomena za vse Hrvate, ker je on izmed vseh prvi, ki je zvršil vse svoje študije za duhovski stan v Zd. Državah Istotako je velikega pomena za našo župnijo, ker je on, kot prvi ministrant, tudi prvi Novomašnik. Vse pripoznanje njemu in njegovim starišem. Slovensko pridigo za novo mašo bo imel č. **g. Winkler Benvenut O. F. M. iz So. Chicage.** Hrvatsko pa naš domači č. g. župnik **J. Černe.**

Za častito duhovščino in sorodnike, povabljence in za prijatelje iz drugih naselbin, bo velik banket v cerkveni dvorani. Cela župnija, vsi Hrvatje in Slovenci so povabljeni od novomašnika na zabavni sestanek v naši krasni, Zeleni Dolini. Bog daj mlademu Novomašniku obilno vspeha med svojim narodom!

Prvo nedeljo v juniju, smo imeli v naši cerkvi prvo sv Obhajilo. Ta dan je bil nad vse slovesen za prvoobhajance, njih stariše in celo župnijo. Bilo jih je 52. To prvo sv. Obhajilo je bilo nad vse slovesno, da je marsikaterega ganilo do solz. Tu se je posebno pokazalo, kolikega pomena je za našo naselbino katoliška šola. Vsa čast in priznanje našim č. sestram, Frančiškankam iz Maribora.

Na 22. junija bo dobilo 13 graduantov, to je prvo leto obstanka naše župnijske šole, svojo diplomo. Pri osmi peti sv. maši bodo pristopili skupno k mizi Gospodovi. Naj jih Bog blagoslovi, da bodo v krščanskem duhu napredovali tudi v bodoče. Zvečer ob pol osmih, bodo graduantje predstavljali lepo igro "Sv. Peter in lažnjivec, Jože Vrtoglavec." To bo peta predstava naših šolskih otrok in gotovo tudi najboljša. Ta predstava bo gotovo nov dokaz, kolikega pomena je za našo mladino katoliška vzgoja. Šolske predstave so med nami vedno najbolj priljubljene. Zato vsa čast našim č. sestram!

O vojni proti Italiji

OD FELDMARŠALA BOROEVIČA.

(Konec.)

Kakor je leta 1916. rešila Italijo Rusija, tako so sedaj rešile Italijo od popolnega poloma zapadne sile in ji omogočile, da vzdrži vojno do konca na njihovi strani, ne da bi zato mogla še navezati odločilno "zmago" na svoje zastave.

Toda že se je pričela slabšati splošno situacija centralnih sil.

Na pozornico je stopila Amerika; blokada antante je postajala vedno bolj vspešna; nujno pričakovana gospodarska pomoč s severovzhoda je po izločitvi ruske fronte izostala; materijalni predpogoji centralnih sil za vspešno nadaljevanje vojne so postajali vedno težji, narodi so postajali od vojne utrujeni in močna propaganda od zunaj in od znotraj je povzročila, da so bili vedno bolj dostopni separatističnim težnjam.

Ne vojaški, temveč razlogi zunanje politike so prisilili Avstro-Ogrsko leta 1918., da še enkrat apelira na bojno srečo. Poizkušalo se je izvesti, to, kar je bilo v novembru 1917. zamujeno. Prilike, ki so postale težavnejše, nesrečno pripravljen načrt operacij v velikem, končno tudi okolnost, da je bil glavni sunek usmerjen iz Tirolske proti angleškim in francoskim četam in ki je bil v kali zadušen, vse to je prisililo vrhovno komando, da je opustila vspehe, ki so že bili doseženi na Piavi. Italija je pustila v naših rokah 50.000 ujetnikov in zopet se ni rešila s svojo lastno močjo, temveč so jo rešili Francozi in Angleži.

Velike notranje težkoče centralnih sil so rastle rapidno. Na polju vojskovanja prevladuje vedno bolj politika in zahteva imperativno končno odločitev. Nastopa epohalno gibanje mas v zaledju, čegar različne oblike državniki srednje Evrope niso mogli več obvladati.

Vedno glasnejše se oglaša glas monarhije, da pride do miru. Dne 16. oktobra razglaša monarh manifest, v katerem takorekoč proklamira razpad stare države; separatistična prizadevanja posaznih delov monarhije so postala vedno intenzivnejša in nujnejša; država se je bila že zrušila. Toda še vedno je stala njena vojska globoko na italijanski zemlji, ali sedaj je bila oblegana od zaledja. Še dne 24. oktobra, ko so Italijani poizkušali, da podkrepe z orožjem v roki obstoječ pritisk iz notranjosti, so bili tega dne, kakor tudi sledečega — zlasti v ozemlju med Brento in Piavo — odbiti. Toda Piava je bila prekoračena in sicer od angleških in amerikanskih čet in ne od italijanskih.

Razkroj avstro-ogrske monarhije se je končno polastil tudi vojske na fronti. Madžarski, jugoslovanski in češki polki so se branili, da se še naprej bore za monarhijo, skoro so se jim pridružile tudi ostale čete. Tako je moralo priti do tega, da je izdala vrhovna komanda dne 29. oktobra ukaz k evakuaciji zasedenega ozemlja. Ta evakuacija se je vršila po načrtu in brez bistvenega vplivanja neprijatelja do dne 3. novembra, ko je bilo zaključeno premirje med Avstro-Ogrsko in Italijo. Pri tej priliki je ostalo vsled različne razlage zlokobnega dogovora s strani Italije, ki je že dne 4. novembra ob 3. popoldne ustavila sovražnosti, okoli 400.000 mož tirolske fronte v sovražnih rokah; s Piave se je umaknila z neznatnimi izgubami in v priličnem redu.

Vojna je bila končana, ne da bi bilo italijanski armadi dano, priboriti si lavorik. V začetku vojne od Cadorne zamujen čas se ni dal niti v triletni borbi doprinesti. Za antanto je bila Italija pogosto bolj zadrega kakor pomoč. Leta 1916. so jo rešili Rusi, leta 1918. pa Francozi, Angleži in Amerikanci, kakor tudi v velikem slogu izvedena in z bogatimi sredstvi podprta propaganda, ki je vnašala v dvojno monarhijo korupcijo. Kakor v prejšnjih vojnah, tako tudi to pot niso bili vojskovodje tisti, ki so Italiji prinesli izpolnitev njenih aspiracij, temveč njeni državniki.

Nepravično bi bilo delati za to dejstvo odgovorne laške čete ali pa italijanski narod. Čete niso bile slabe, artilerija in letalci naravnost izvrstni. Italijanski narod, njegov parlament, njegov tisk so podpirali vojsko požrtvovalno in so bistveno pripomogli, da se ni sesula država kljub dolgotrajni vojni in številnim razočaranjem ter pomanjkanjem, ki jih je nosila s seboj vojna.

Italija more svoje zahteve na mirovnem kongresu utemeljevati z vsemogočimi argumenti, samo ne s svetostjo dogovorov in z uspehom orožja.

Da mora svoje meje iz strategičnih ozirov pomaknti v prostore, kjer bivajo neitalijani, je le dozdeven argument, ker gorovja, reke, puščave niso nikdar za odločne vojskovodje na čelu hrabrih čet ovire; danes niso pa niti svetovna morja.

J. M. Trunk:

PODOBE IZ NARAVE.

4. Višji pomen deža.

Neznosno je, ako dalj časa vladata vročina in pekoča suša. Ni edino ratar, ki zdihuje po dežu, vsak človek si ga željno pričakuje. Končno začne se napravljati. Nebo se stemni, veter zaveje od juga, zrak je nasičen s soparom, ne traja dolgo, in prve kapljice padejo, zlate kapljice tako zaželjenega — deža. Ali ni to dar božji? Pa ni treba, da bi vladala prej suša, dež je dar vedno, vsikdar.

Dež ne dela razlike, pada na njivo vsakega. Tak je naš Bog, ki od svojih dobrot ne izloči nikogar, "da deževati na pravične in krivične."

Izraelcem obljubi Bog dež kot plačilo, ako ostanejo njemu zvesti, zapre jim pa nebo, ko jih mora kaznovati. Tako ob času preroka Elija. Tri leta ne pade ne kapljice. Vse je izsušeno do smrti. Tedaj moli Elija: "Gospod Bog, pokaži, da si Bog izraelski . . . Usliši me, da to ljudstvo zve, da si ti Gospod Bog in spreobrni njih srca . . . In kmalo se je zmračilo nebo od oblakov, in bila je velika ploha (III. Kralj. 18, 37.)"

Kakor oživi hladen dež zemljo, tako milost srca Mnogo človeških src je izsušenih v svetnem hlepenju in grešnem žaru. A kakor hladen dež, pride usmiljenje božje, in iznova začnejo živeti, življenje novo zadobijo tako življenje, da kali celo za onkraj groba.

Voda sv. krsta te je oživila. Neprestano je tekla milost v tvoje srce. Ali ti je premočila tudi dušo? Morda velja tudi o tebi, kar je zapisano Hebrejcem: "Enak sem postal zavrženi in prokleti njivi, ki pije dež, ko večkrat nanjo pride, a obrodi le trnje in osat (Hebr. 6, 7.)" Če je bilo dozdaj tako, prosi, da te porosi in poživi vsaj večerni dež.

VII.

SNEG IN LED.

1. Prvi sneg. Sneg koristen. Pravo čudo.

"Sneg! Sneg!" Tako vsklikne deca, ko začudeno zazre jesensko jutro belo odejo, ki je ponoči pokrila log in dol. Deca pač ne pozna skrbi, ne misli naprej; pred očmi ima le, kar ravno zre. Zazre prvikrat sneg in zimo in misli edinole na marsikatero nedolžno veselje, ki ji je pred očmi. Da prinese jutro prvega snega tudi marsikaj neprijetnega, to dece ne briga. Kdor se mora boriti tudi v sneg uza vsakdanji kruh, premagati vse neprijetnosti in ovire, katere mu sneg napravlja, za sneg pač ne bo preveč navdušen. Poleg osebne koristi posameznikov imamo odrasli sneg za neprijetno naravno prikazen. Od mrzle snežne odeje vleče nas srce v blažene kraje, kjer noben sneg ne pokrije zemeljskih tal. Različno presojamo naravne prikazni, kakor pač nanesejo vsakdanje življenjske potrebe. Duh pa zastrmi tudi pri ti tako navadni prikazni v naravi.

Zime, ko je le malo snega, štejemo med prijetno. Mnogokrat pa ne moremo presoditi, kako drago plačamo to prijetnost, ker izostane s snegom vse, kar nudi zemlji snežena odeja.

V hladnih, mrzlih krajih zabranjuje sneg, da zemeljska toplota ne izžari, ne izpuhti. Sneg tvori pravo odejo, ki ščiti rastline, živali in človeka. Kjer mraz hudo pritiska, si naredijo živali, ki se morejo preseliti v toplejše kraje, v sneg brloge. Brez snega bi pomrznile in v trdo zmrzli zemlji bi ne dobile potrebnega živeža. Zimska setev in travniki so ob hudih viharjih dobro zavarovani pod debelo snežno odejo. Če sneg prezgodaj skopni, in začne v pozni vigredi briti mrzel veter, splava up kmetov na dobro žetev po vodi.

Na tisoče ljudi se preživlja na visokem severu od raznih ptic selivk, ki prihajajo v dotične kraje že zgodaj ob poletju. A kako bi se mogle te ptice preživeti, če bi snežna odeja ne bila ohranila nebroj črvičev, ki jim služijo v živež? Ako bi izostale ptice, bi moralo izginiti na tisoče ljudi. Sneg toraj hrani ptice in s tem tudi ljudi.

Sneg je koristen še v drugem oziru. Izdatno pripomore, da postane zemlja bolj rodovitna. Iz ozračja namreč pobere ves prah, ki ostane potem na tleh, ko sneg izgine. Snežnica opere rastline in poživi zemljo. Česar zemlja ne potrebuje, to odaja vrelcem in rekam. Snežni skladi, ki se nakopičijo v gorah, so zakladnice, iz katerih zajemajo reke svoje vodovje.

Snežna odeja upliva tudi na podnebje. Če se zrak nad snegom in ledom razgreje, se porabi precejšna množina toplote, da se sneg raztopi. Tako se mnogo toplote "veže", in zrak se tako znatno ohladi Sneg zabranjuje tudi, da ne nastanejo pogubne poplave. Sneg namreč odbija solnčne žarke. Solnce ga ne zgreje preveč, in topi se le polagoma, ako ne pritisne topli jug. Vpliv snega se kaže posebno v gozdovih. Tu pokrije sneg zemljo precej enakomerno, zato zemlja ne zmrzne premočno. Tako pa more več snežnice in deževnice posrkati; voda se ne odtaka prenaglo, poplave izostanejo. Kjer se nahajajo močno zaraščeni gozdovi, tam so poplave izvanredna prikazen; dočim strašno pustošijo v planjavah, ki nimajo gozdov. To opazujemo vsako vigred ob dotokih reke Mississippi.

(Dalje sledi.)

RAZBOJNIK ČARUGA PRED SODIŠČEM.

Osijek, 15. maja.

V tem hipu sta padla dva strela, vsak od ene strani. Orožnik je padel v jarek, nakar mu je Čaruga dejal: "Brate Srbine, ne boj se; nihče ni nate streljal:" Tintor pa je odgovoril:

"Brate Srbine, ubil si brata Srbina."

Šele tedaj je Čaruga videl, da je orožnik ranjen. Blagajnik Nemedi pa je pobegnil v gozd, ter pustil na drezini paket z denarjem. Da je bil v paketu denar, Čaruga ni videl, dokler si ga niso začeli deliti. Vsakdo je dobil 7000 dinarjev, ostanek pa je šel v blagajno za skupne potrebe družbe. Na predsednikovo vprašanje, kdo je ubil Tintorja, odgovarja Čaruga: "Nikola Mijič."

Predsednik: "Ste se li dogovorili, da boste streljali?"

Čaruga: "Ni bilo časa za dogovor."

Predsednik: "Zakaj pa ste ravno vi stali na progi?"

Čaruga: "Čisto slučajno sem se znašel tam."

Predsednik: "Zakaj pa niste ubili Mijiča, ki je streljal na Tintorja?"

Čaruga: "Saj je malo manjkalo."

Zagovornik dr. Bujher: "Kdo je vas vse vodil?"

Čaruga: "Mijič."

Nato Čaruga prosi za majhen odmor, da popije prašek, ker ga pričenja boleti glava.

Po odmoru se nadaljuje razprava o razbojstvu nad Slavkovičem. Ob 11. ponoči je Čaruga s sodrugi Šikičem, Krmpotičem, Kovačevičem, Prpičem in Jankovičem vdrl v Slavkovičevo hišo, kjer je nameril puško zvezal vso družino, jo zaklenil v klet ter pobral 25 tisoč dinarjev in 300 dolarjev. To se je zgodilo v okraju Otočac, kamor je Čaruga prišel radi neke bolezni, ker si v Slavonijo ni upal. Tam so ga že zasledovali. Čaruga taji, da bi trije navedenih sodrugov bili navzoči pri tem zločinu. Predsednik veli, da so to sami priznali že in da bodo priznali tudi tu.

Čaruga: "Bomo videli, če bodo res priznali."

Predsednik: "Zakaj sedaj drugače govorite?"

Čaruga: Orožniki so me prisilili."

Predsednik: "Kdo vas je tolkel?"

Čaruga: "Saj bodo tudi tisti prišli sem, ki so me tolkli. Jim bom že pošteno dal pod nos."

Jutri 16. maja bo Čaruga zaslišan še radi treh zločinov. Popoldne bo še zaslišan njegov glavni sodrug "Prpič Veliki," ki bo konfrontiran s Čarugo. Čaruga trdi, da Prpič ni sodeloval pri nekaterih zločinih, Prpič pa je te zločine v preiskavi priznal.

—o—

Nameravana stavka na predvečer konvencije.

Cleveland. — Uslužbenci poulične železnice v Clevelandu grozijo s stavko med časom republikanske konvencije v Clevelandu. Vodstvo mesta je imelo razgovor z voditelji unije. Upajo, da se jim posreči preprečiti stavko, ker če bi res izbruhnila za časa konvencije, bi bil to največji kaos, kar se jih pomni ob sličnih prilikah mesta.

—o—

Pogajanje z Kitajskimi banditi.

Amerikanski in angleški konzul se nahajata v Wchow, Kwangsi okraju, kjer se pogajajo za izpustitev ugrabljenih misijonarjev.

Za izpustitev zahtevajo banditje $200,000 v gotovini, 1,600 modernih pušk in pištol ter 180,000 nabojev. Ta zahteva se mora banditom ugoditi v 14 dneh.

—o—

Nemčija zavzela pametno stališče.

Berolin. — V nemškem parlamentu pod novim Marks Stressemannovem kabinetom so glasovali za sprejem Dawesovega reparacijskega načrta z rezultatom: 247 proti 183.

Reichstag je odobril sprejem načrta z izjavo, da je to najpametnejši korak za praktično podlago hitre rešitve reparacijskega vprašanja.

—o—

— Washington. — Mrs. Elizabeth Buckley je bila ubita od drevesa, ki je padel vsled nevihte na njo, ko se je peljala mimo v avtomobilu.

— Cleveland. — Iz Clevelanda poročajo o hudem viharju, kateri je razsajal po okolici. Dež je lil, strele so švigale in toča je padala, kar že dolgo ne pomnijo. Drevesa so izruvana s korenino in več hišam je vihar odnesel strehe. Škoda je ogromna.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom in vsem rojakom po državi Ohio in Pennsylvaniji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za liste Edinost Ave Maria in St. Francis Magazine, kakor tudi oglase in vse, ki je v zvezi z imenovanimi listi.

Rojakom ga prav toplo priporočamo, da mu grejo na roko in mu pomagajo pri razširjevanju katoliškega tiska.

Uprava Edinosti in Ave Maria.

Skupno potovanje v Jugoslavijo.

Na 2.julija odpotuje iz New Yorka večje število Slovencev v domovino in sicer na splošno priljubljenem parniku "francoske linije" Paris. Za te potnike bodo na parniku preskrbljene posebne ugodnosti. In ob tej priliki bo potoval v domovino tudi uradnik naše tvrdke, ki bo radevolje šel potnikom na roke v vseh ozirih, ter še z njimi prav do Ljubljane. Vsi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj v prihodnjih mesecih, so vabljeni da se pridružijo tej skupini. Za vsa tozavedna pojasnila se obrnite na

Slovensko Banko
ZAKRAJSEK & CESARK
70 — Ninth Ave.. New York. N. Y.

DOSTAVEK: — Istotako se obrnite na omenjeno tvrdko v slučaju, da ste namenjeni dobiti, kako osebo iz starega kraja, in vselej, kadar hočete poslati denar v stari kraj, bodisi že v dinarjih ali dolarjih, in gotovo bodete najbolje postreženi.

GORIŠKA MATICA.

Od Goriške Matice iz Gorice smo sprejeli dopis, v katerem nas prosi sodelovanja pri nabiranju naročnikov za knjige, katere bo izdala za leto 1925. Goriška Matica je slična Mohorjevi družbi in bo izdala za prihodnje leto 4 knjige in sicer:

1. **VELIKI KOLEDAR z raznimi leposlovnimi in poučnimi članki.**
2. **ZADNJI DNEVI OGLEJA. Zgodovinska velezanimiva povest, spisal Lukovič Carli.**
3. **MLADA ZORA. Izbor narodnih pripovednih pesmi Priredil France Bevk.**
4. **ŽIVOTOPIS SV. FRANČIŠKA KSAVERSKEGA, ki je nesel luč krščanske vere med Kitajce in Japonce.**

CENA ZA VSE 4 KNJIGE $1.00.

Mi z veseljem sprejmemo poverjeništvo za to družbo in vsem Slovencem širom Amerike toplo priporočamo te knjige. Zanimale bodo gotovo v prvi vrsti naše rojake iz zasedenega zemlja, ker se tam tiskajo, zanimale pa bodo tudi vse ostale rojake, ki čutijo z ubogimi zasužnjenimi brati, kateri se nahajajo pod italijanskimjarmom. S tem namreč, da podpiramo in naročamo slovenske knjige iz zasedenega ozemlja, podpiramo slovensko narodno idejo in dejansko pomagamo bojevati boj proti italijanskemu nasilju. Našim bratom iz tužne Primorske bo gotovo v veliko tolažbo zavest, da jih ne pozabimo in jim po moči tudi dejansko pomagamo. Bratje Primorci, naročite si knjige iz domovine. Slovenci, podpirajte zasužnjene brate.

Vsa naročila moramo odposlati na pristojno mesto do 1. julija. Zato prosimo vse one, ki žele naročiti gori imenovane knjige, da to store takoj.

Naročila sprejema poverjeništvo "Goriške Matice"

KNJIGARNA EDINOST

1849 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

J.KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill

Rojakom se priporočam pr nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV. ŽELE? IA. KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Najboljše delo, najnižje cene Prevzamem barvanje hiš zuna in znotraj, pokladam stensk papir.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Vsem cenjenim naročnikom "Amerikanskega Slovenca" sporočamo, glede njih naročnine sledeče:

Oni, ki imajo plačan list A. S. naprej, bodo dobivali list Amerikanski Slovenec in Edinost štirikrat na teden. Ker pa je naročnina za ta list $4.00 na leto, bomo naročnino računali za naprej po tej ceni. Oni toraj, ki imajo plačan Amer. Slov. za pol leta naprej, dobe po novi ceni za tri mesece i. t. d. Onim, ki so bili obenem tudi naročniki Edinosti, bomo pripisali kredit k naročnini, **drugim pa ostanejo številke poleg naslova za sedaj neizpremenjene.** Na podlagi gori navedenih pojasnil lahko sami zračunajo kedaj jim poteče naročnina. — One, katerim je naročnina potekla, pa prosimo, da naročnino čim prej obnove in poravnajo tudi stari dolg, da bodo dobivali list redno. Vsa pisma, čeki in money ordri naj se naslove na:

Amerikanski Slovenec in Edinost,
1849 W. 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

NAPRODAJ JE

dvonadstropna zidana hiša z vsemi udobnostmi, kot kopalno bano in drugim. Zraven slovenske cerkve. Zglasite se pri lastniku na: **2324 So. Lincoln Street, II. nadstropje. Chicago, Ill.**

6-11. 12. 13.)

ZA MESEC JUNIJ.

Mesec junij je posvečen češčenju božjega Srca Jezusovega. Krasno premišljevanje za vsaki dan tega meseca je spisal frančiškan P. M. Holeček, in jih tudi izdal v posebni knjigi, da se je lahko poslužujejo tudi drugi. Vse one ki si žele naročiti to knjigo opožarjamo, da jo lahko dobe v **Knjigarni Edinost.** — Cena samo 60c.

Za gospodinje.

Vsaka dobra gospodinja si čez poletje nabavi zalogo konserviranega sadja in zelenjave. da ima po zimi vedno kaj dati na mizo, ko pridejo obiski. Vsako sadje in zelenjava je v svoji sezoni zelo poceni in varčna gospodinja zna uporabiti priliko, da prihrani denar. Domače konservirano (vkuhano) sadje in zelenjava je okusneje in ceneje, nego kupljeno v baksah!

Ker pa nobena izmed nas ni bila rojena, kuharica, se je treba tega priučiti. Iz angleških knjig naše gospodinje ne morejo veliko posneti, ker večinoma jezika ne razumejo dovolj. Tu pa jim jako prav pride slovenska knjiga, "Sadje v gospodinjstvu," katero je spisal M. Humek, višji sadjarski nadzornik v Ljubljani. Knjiga je pisana preprosto, in razumljivo in jo našim gospodinjam toplo priporočamo. Knjiga ima tudi 13 barvanih in 42 navadnih slik. Cena 75c.

Naroča se v

KNJIGARNI EDINOST

1849 West 22nd Street. Chicago, Ill.

Za splošno kuho priporočamo:

Malo ali Varčno kuharico, cena.....$1.00
Veliko ali Slovensko kuharico cena.....$4.00

BLAGODEJNA MOČ HRANJENJA

Ustvarja zaupanje, neodvisnost in priliko. Mnoga velika bogastva so imela svoj začetek v skromnosti. MILJONE LJUDI HRANI — RAVNO ZA TA CILJ. Zavzemite se tudi vi tako delati in zadovoljni boste z uspehom.

STATE BANK

1900 Blue Island Ave., vogal 19. ceste
CHICAGO, ILLINOIS

KASPAR STATE BANK
CAPITAL AND SURPLUS $1,250,000

Varna banka za vlaganje vašega denarja

Naš INOZOMSKI ODDELEK Vam vedno najboljše postreže pri pošiljanju denarja, s prevoznimi parobrodskimi listki za in iz Evrope, izdeluje razne zaprisežene izjave in druge potrebne listine.

SOŠKI ČRNOŠOLEC:

MLADI GOZDAR

Izviren roman.

"Glej, glej. Tine Podlesnikov, kdo gre tam z župnikom in županom! — Naj me šment, če ni ta oni gozdar, katerega so nam poslali te dni na novo!" dejal je nizek, čokat mladenič svojemu dolgemu, orjaškemu tovarišu. Vsi so se pri tem ozrli na ono stran, odkoder je prihajal v družbi z duhovnikom in županom čedni, krepki mladenič, naš znanec Mirko. S posebnim zanimanjem se je pa ozrla tje prelažanska deklica, katero poznamo vže kot "brhko pevko pri studencu," ta je županova hčerka Milka. Zardela je do črnih las, ko je ugledala mladeniča, ki ji je priskočil pri studencu tako prijazno na pomoč. A mnogo bolj nego ona mala usluga, katero ji je napravil, je ugajalo Milki na njem to, da hodi tudi v cerkev in da se ne ogiblje duhovnikove družbe, kakor navadno vsi njegovi predniki v službi. Ta "mladenič mora biti pošten in dober," je rekla Milka tiho v svojem preprostem srcu in gledala za odhajajočim, dokler ni izginil za bližnjim ovinkom.

"Ta bo zopet glavo zmedel kakemu dekletu, da ne bo ločila lune od solnca," opomni zbadljivo Podlesnikov Tine in pogleda od strani zamišljeno Milko.

"Res, — ni varno," pridene drug mladenič.

"Nič ne skrbite radi tega. Jaz poznam zdravilo za take. Če bo le kaj lazil za našimi dekleti, razmočim mu malo možgane v koritu, pa mu odleže gotovo. — Skusil sem to zdravilo vže na onem škricu, ki je prišel predlanskega poletja gori k nam požirat dober zrak," oglasi se bahato in samooblastno Podlesnikov Tine.

"No, otroci, čakate-li blagoslova, ka-li?" vpraša mimogrede postaren mož iz Prelazja.

"Nekateri čakamo," oglasi se jih več zaeno.

"Kdor ne čaka, naj gre z menoj. Deževalo bo."

Nekateri res odidejo za starcem; mej njimi tudi Milka županova.

IV.

"Toda tak naj pride,
Da mi bo po volji,
Da kaj več umeje
Kot orati v polji."

Zagričarjeva, to je županova hiša je bila jedina v celem Prelazju krita z opeko. Imela pa ni samo te prednosti, ampak je bila tudi v gospodarskem oziru najtrdnejša, najpremožnejša. K temu je pripomogla največ varčnost in treznost njenih gospodarjev, katerih pa ni mogel kljub temu nihče dolžiti skoposti; ker takemu očitanju bi se bili slovesno in odločno uprli vsi berači in nemaniči v okolici. — S kratka: Zagričarjevi so bili v tako dobrem razmerju z Bogom in z ljudmi, da so jih spoštovali in ljubili vsi sosedje, občani in znanci.

Mati županja, precej postarna in rejena ženska, je stala one nedelje malo nevoljna na pragu hiše in gledala doli po klancu, kakor bi pričakovala nekoga.

"Kake opravke je moral neki imeti v farovžu, da ga še sedaj ni domov! — Kosilo bo popolnoma mrzlo," pravi sama pri sebi mati županja in se umakne s praga v hišo. Takoj za njo pa pride v hišo sin Jože, prijazen, dvajsetleten mladenič in začne malo iznenaden pripovedovati:

"Mati, oče je vže doli pod klancem; a ni sam, z njim je še nekdo."

"Kdo neki? — Se ti-li prav nič ne dozdeva?"

"Obleko ima zeleno, kdo pa je, ne vem."

"Oh!" vzklikne županja vsa v skrbeh. "Oče je večkrat res malo čuden. Ve, da nimam danes nič kaj takega pripravljenega, pa mi vodi gosposke ljudi v hišo."

"Mati, novi gozdar je prišel z očetom," prihiti Milka vsa preplašena povedati materi.

"Kako veš?" — Ga-li poznaš?"

"Videla sem ga davi, ko sta šla z očetom skupaj od maše."

"Sta že na dvorišču," opomni Jože in stopi proti pragu. — —

"Milka, kam bežiš sedaj?" pokliče županja hčerko, ki je hitela navzgor po stopnicah v svojo sobo.

"Nisem nič lačna, ne bom jedla," opravičuje se Milka.

"Milka, ubogaj lepo in vrni se, saj nimaš več pet let!" pokara jo mati resno.

Dasi nerada, ubogala je Milka vendar in se vrnila k materi vprav, ko je vstopil Mirko v hišo z navadnim, domačim pozdravom:

"Bog daj srečen dan!" Potem je pa prijazno v roko segel županji, Jožetu in Milki. Kar v hipu se je prikupil vsem trem s svojo odkritosrčno preprostostjo tako, da je županja popolnoma pozabila vse skrbi radi postrežbe in rekla:

"O, gospod gozdar, pri nas ste bili znani in domač že, predno ste prestopili prag naše hiše. Hči Milka nam je povedala, kdo ste."

"Hči, — Milka?" začudil se je Mirko. "Kako me neki pozna? — Je-li morda to dekle tukaj Vaša hči?"

"Da, ta je moja edina hči Milka in ta moj edini sin Jože, vse druge nam je vzel Bog," odvrnila je županja in si otrnila s predpasnikom solzo. Milka je pa sramežljivo skrila obraz za materino ramo.

Mirko je potegnil s prsti desne roke preko čela, kakor bi se hotel nečesa domisliti, na to se je pa obrnil k Milki:

"Zdi se mi, Milka, da sem Vas že videl nekje, a spomniti se ne morem, kje."

Milka se je nasmehnila in smuknila urno v izbo, da bi obrisala hitro še enkrat mizo in klopi, dasi so bile že poprej očejene in osnažene.

"Gospod gozdar!" poseže v tem vmes oče župan, "prav veselilo bi nas, če bi sedaj, ko ste že v naši hiši, sedli malo tudi k naši mizi."

"Če ste že tako prijazni proti meni, ne bilo bi prav, ako bi žalil Vašo gostoljubnost," odgovoril je Mirko in šel z drugimi vred v izbo, kjer je dobil za javorjevo mizo kmalo vsak svoj prostor. Prvi je bil seveda določen gostu Mirku.

Iz prva je bilo pri mizi le bolj tiho. Naposled pa, ko so bili že vsi utešili svoje želje po jedi, razvnel se je razgovor o vremenu, o letini, o vojaščini itd.

IZ JUGOSLAVIJE.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Promovirala sta na dunajskem vseučilišču za dra. vsega zdravilstva Vladki Guzelj iz Škofje Loke in Fran Debevc iz Iga. — Čestitamo!

—o—

Smrtna kosa.

V Rečici v Savinjski dolini je umrl upokojeni nadučitelj iz Luč, g. Franc Zemljič, oče nadučitelja v Rečici g. Branka Zemljiča in Marice Volčičeve, soproge finančnega tajnika v Mariboru. — V Ljubljani je umrla te dni gospa Marija Pristavec, upokojenka tobačne tovarne, v kateri je bila nepretrgoma dolgih 40 let. — V Zrečah je umrl dne 21. m. m. g. Anton Hlastec, mornariški višji poslovodja v pokoju in zaslužen tovarniški mojster Štajerske industrijske družbe. — Po dolgotrajni mučni bolezni je umrla v petek, dne 23. m. m. gdč. Ana Potzner, kleparjeva hčerka v Celju, v 25 letu starosti.

—o—

Coolidge vetiral povišanje plače poštnim klerkom.

Washington. — Prezident Coolidge je vetiral predlogo povišanja plače poštnim nastavljencem z izjavo, da se mora nehati z zapravljanjem. Senat se ni še odločil za nadaljni korak o predlogi, kongresniki pa itak morajo čakati rešitve od senata predno morajo sami kaj vkreniti. Dalje izjavlja prezident, da je on za ekonomijo, vsled tega je moral predlogo vetirati. Potrebe naroda in njih zmožnost koliko lahko plačajo davka se mora vzeti v poštev.

Pariški samomorni kabinet pripravljen.

Francija bo imela novega predsednika še ta teden, tako trdijo razni politikarji. Prebrala se bo proklamacija prezidenta Milleranda, v kateri je odgovor zakaj Millerand ne odstopi, na kar se bo prešlo na volitev. Kabinet, katerega imenujejo "samomorilni" je sestavil M. Francois Marsal. Gotovo je, da bodo radikalci dali nezaupnico vladi, za katero pravijo, da ne bo živela več ko 48 ur. Nato se sestanejo socijalisti v plenarni seji v senatu, kjer bodo nominirali predsedniškega kandidata, brezdvomno: Paul Painleve-a, sedanjega zborniškega predsednika.

—o—

Sovraštvo med Checker Cab in Federated Cab Co.

Superintendent od Checker Cab komp. v Chicagi je bil zaboden iz nožem v hrbet. — Ranjeni se piše Harry Mandell, star 28 let. Policija je poklical David Ross šofer od Federated Cab Co. ter izpovedal, da ga je zabodel v silobranu. — Federated Cab Co. je organizacija šoferjev, ki so izstopili iz službe od Checker Co., ter se na svojo roko organizirali, vsled tega je nastalo sovraštvo med staro Checker Cab Co. in pa novo organizacijo.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE

Prevaža pohištva — premog — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!

Phone Roosevelt: 8221

Phone: Randolph 6095—R.

CLOVER DAIRY CO.

MEGLICH & ANDOLEK

Priporočava gospodinjam svojo moderno urejeno mlekarno. Mleko razvažamo vsaki dan na dom točno in zanesljivo. Pri nas dobite tudi vedno najboljšo smetano, sirovo maslo, itd.

Rojaki podpirajte svoja rojaka!

1003 — East 64th Street, CLEVELAND, OHIO.

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljše svežo meso, suho prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mesarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR. CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 6319.

"Šur Majk!

KARKOLI SE DA TISKATI IN KARKOLI NAREDIJO KJE DRUGJE, TO NAREDIMO TUDI MI!" TO SO BESEDE NAŠIH TISKARJEV.

Naša Tiskarna

izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvatskih društev smo zadovoljili in zakaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvam se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisemski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom, da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kako tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno narejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRTNIKI ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglaša. Kako naj ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem oziru lista

EDINOST

ki zahaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Vsak katoliški Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je vspešno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditev spomnijo na naš list in objavijo v njem svoj oglas, ki jim bo mnogo koristil.

Vsa naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St. Chicago, Ill.

ELY, MINNESOTA

GRAMOFONI

so pri zabavah kakor nalašč. Vam odslužijo pri domačih zabavah, kakor vsak godec.

Ako ga še nimate v Vaši hiši, pridite v našo trgovino, ki jih imamo v zalogi in oglejte si jih. Imamo vsakovrstne slovenske in angleške plošče.

POLEG DRUGEGA imamo v zalogi vsakovrstno blago za šivilje. — Vsakovrstne narejene obleke, za žene, dekleta, male deklice in otroke.

IMAMO veliko izbero moških oblek, močne trpežne hlače in cele obleke za na delo. Vsakovrstne srajce za praznike in za na delo. — Raznovrstno spodnjo obleko. — Klobuke in kape in vse druge potrebščine, ki spadajo v trgovino z mešanim blagom.

TRPEŽNE in močne čevlje za praznike in za na delo. Kakor tudi galoše, "over shoes" za mrzlo vreme, dobite pri nas vsake vrste.

GROCERIJO imamo v zalogi vedno najboljšo, zakar se posebno priporočamo našim gospodinjam.

Pridite in prepričajte se!

Slogar Bros.

ELY, MINNESOTA, Phone: 104

Dve kvalitete so, ki določajo vrednost!

Dobro obleko se vedno izplača kupiti radi dveh kvalitet! Ko pride do cene je malo razlike med ceno dobre obleke in obleko nižje kvalitete — a velika razlika pa je v modi, izdelavanju, blagu, in vrednosti.

Vzorec dveh kvalitet in dveh vrednostij se lahko opazni v naših moških in zamlade fante oblekah ZA SPOMLAD

Z DVOJNIMI HLAČAMI

ki jih prodajamo po

$35.00

DRUGE OBLEKE VSE Z DVOJNIMI HLAČAMI PO:

$25, $30, $40, $45 IN VIŠJE.

PRIDITE IN OGLEJTE SI NAŠE PONUDBE!

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer.
Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

THE ATLAS CLOTHING CO.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA,

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 16th Street.